

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 247
van **MANUELA VAN WERDE**
datum: 11 maart 2016

aan **GEERT BOURGEOIS**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Onze-Lieve-Vrouwekathedraal Antwerpen - Slijtage torenspits

De gotische Onze-Lieve-Vrouwekathedraal is met 350.000 bezoekers per jaar een van de blikvangers van Antwerpen. Met een toren van 123 meter is het de grootste kathedraal in ons land. Ze is opgenomen op de UNESCO Werelderfgoedlijst en herbergt heel wat kunstschaten.

In juli 2015 kwam een eind aan vijftig jaar renovatiewerken. Bij deze restauratie kreeg ook het dak een groot onderhoud, want het bleek binnen te regenen, waardoor de poreuze muren het water opzogen.

Eind september 2015 doken blijkbaar opnieuw problemen op ter hoogte van de torenspits van de kathedraal, een gevolg van het poreus worden van de steen. Een brokstuk kwam zelfs op de onderliggende gaanderij terecht.

1. Is de minister op de hoogte van deze situatie? Op welke manier werd hij desgevallend op de hoogte gesteld?
2. Wat wordt op korte termijn gedaan om de vermelde problemen aan te pakken?
3. Bestaat er een vorm van permanent toezicht om de staat van de kathedraal en andere beschermde gebouwen in de gaten te houden met het oog op het vrijwaren van de erfgoedwaarde én de veiligheid? Zo niet, op welke manier kan dit in de toekomst mogelijk gemaakt worden?
4. Welke gevolgen hebben de problemen en afbrokkelende torenspits op de openstelling van het gebouw, een belangrijke toeristische trekpleister voor de stad Antwerpen?
5. Wat is de langetermijnplanning om het probleem ten gronde aan te pakken?

GEERT BOURGEOIS

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

ANTWOORD

op vraag nr. 247 van 11 maart 2016

van **MANUELA VAN WERDE**

1. Er is contact geweest tussen het agentschap Onroerend Erfgoed en de stedelijke diensten van Antwerpen die een melding deden van de schadevaststelling en -problematiek, zoals dat opgenomen is in het Onroerenderfgoeddecreet.
Er is vastgesteld dat bepaalde zones van de gevel van de kathedraaltoren erg verweerd zijn. De toren is een groot monument dat permanent blootgesteld is aan diverse weersinvloeden (neerslag, wind, fysieke en chemische verontreiniging, enz.). De toren is opgebouwd uit natuurstenen van verschillende oorsprong en verschillende kwaliteit. Vele steensoorten doorstaan de tand des tijds zeer goed maar zwakkere steen kwaliteiten kunnen onder deze invloeden beginnen verweren.
2. Om op korte termijn de vermelde problemen aan te pakken worden op zones die erg verweerd zijn nu steenslagnetten bevestigd. Dit zijn netten in nylon met kleine mazen die ervoor zorgen dat de gevel veilig ingepakt is. Het plaatsen van deze netten neemt ongeveer twee weken in beslag.
3. De Antwerpse kathedraaltoren wordt van kortbij opgevolgd door gespecialiseerde teams van Monumentenwacht die twee keer per jaar in de touwen hangen aan de buitenkant van de toren om elk onderdeel in detail te inspecteren.
4. Om de veiligheid te garanderen tijdens de werken voor het aanbrengen van de steenslagnetten, zal er op de Handschoenmarkt een veiligheidssperimeter worden ingesteld en met stellingmaterieel zullen overdekte doorgangen worden gebouwd die de voetgangers langs de tijdelijke risicozone zullen leiden. Zowel de kathedraal, het kathedraalplein als de aanpalende handelszaken en woningen zullen maximaal toegankelijk blijven. Na het plaatsen van de steenslagnetten is er geen beperking meer voor de openstelling van de kathedraal.
5. De huidige werken gebeuren op advies van experts bij de stad na de laatste inspectie door Monumentenwacht waarbij duidelijk werd dat bepaalde zones van de gevel erg verweerd zijn. Er is besloten dat het inpakken van deze zones met speciale steenslagnetten de beste aanpak is. Die werken zijn eind maart 2016 afgerond zodat er geen hinder meer is tijdens de Paasvakantie.
Na het eenmalige plaatsen van de netten is een volledige restauratie van de buitenschil van de toren gepland in 2018. De uitvoeringstermijn van de restauratiewerken wordt geschat op 2 jaar; de werken zullen beëindigd zijn in 2020, het jaar dat de belforttoren 500 jaar bestaat. De netten zullen blijven hangen tot de aanvang van de restauratie.